

แบบเสนอโครงการ

๑. ชื่อโครงการ : โครงการพัฒนากระบือพันธุ์ดี จังหวัดอุทัยธานี

๒. ประเด็นการพัฒนา : ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ให้มีมูลค่าเพิ่ม

๓. หลักการและเหตุผล

กระบือเป็นสินค้าสำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ส่งไปจำหน่ายทั่วประเทศ ปี ๒๕๖๕ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ จำนวน ๒,๘๓๓ ราย กระบือ ๓๑,๓๔๙ ตัว ผลผลิตกระบือรวม ๑๐,๔๑๔ ตัว มูลค่ารวม ๔๑๕.๐๕ ล้านบาทต่อปี ประกอบด้วยมูลค่าจากกระบือสวยงาม ๘๕.๑ ล้านบาท จากการจำหน่ายกระบือ ๘๕๑ ตัว (เฉลี่ยราคาจำหน่าย ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อตัว ที่กระบืออายุ ๑๘ เดือน น้ำหนักตัว ๓๕๐ กิโลกรัม) และมูลค่าจากกระบือทั่วไป ๓๒๙.๙๕ ล้านบาท จากการจำหน่ายกระบือ ๙,๕๖๓ ตัว (เฉลี่ยราคาจำหน่าย ๑๐๐ บาทต่อกิโลกรัม ที่กระบืออายุ ๑๘ เดือน น้ำหนักตัว ๓๕๐ กิโลกรัม) หากมีการพัฒนาและปรับปรุงสายพันธุ์กระบือให้ดีขึ้น ก็จะเพิ่มมูลค่าการซื้อขายที่สูงขึ้น โดยเฉพาะกระบือลุ่มน้ำสะแกกรังหรือกระบือในจังหวัดอุทัยธานีมีลักษณะลำตัวสูงใหญ่ ยาว มีกล้ามเนื้อมาก ไตไว นิสัยดีเลี้ยงง่าย และเชื่อว่ามีเชื้อพันธุ์กระบือป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งตั้งแต่ในอดีต ทั้งนี้กระบือจัดเป็นสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญ ๑ ใน ๓ ของจังหวัดอุทัยธานี ดังนั้นเกษตรกรในจังหวัดอุทัยธานีจึงให้ความสำคัญในการปรับปรุงพันธุ์กระบือด้วยวิธีการผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อแช่แข็งจากกระบือพ่อพันธุ์ดี ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุทัยธานีได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการนี้ ๑,๘๙๒,๕๐๐ และ ๑,๑๓๑,๘๐๐ บาท โดยมีเกษตรกรเป้าหมาย ๒๕๐ และ ๒๖๐ ราย ซึ่งยังไม่ครอบคลุมเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือในจังหวัดอุทัยธานี

แนวทางการปรับปรุงพันธุ์กระบือลุ่มน้ำสะแกกรัง มี ๒ วิธี คือ

๓.๑ พัฒนาปรับปรุงพันธุ์ด้วยการใช้พ่อพันธุ์คุมฝูง โดยคัดเลือกพ่อพันธุ์ที่มีโครงสร้างสูงใหญ่

๓.๒ พัฒนาปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อกระบือที่มีชื่อเสียง ซึ่งในปัจจุบันได้รับความนิยมมากขึ้นประกอบกับการเลี้ยงกระบือในปัจจุบันเป็นการเลี้ยงแบบประณีต จึงทำให้เกษตรกรสามารถจับสัตว์ได้แม่นยำมากขึ้น จึงสามารถเลือกน้ำเชื้อที่ต้องการได้

ข้อดีของการผสมเทียม คือ

๑. เกษตรกรไม่จำเป็นต้องมีพ่อพันธุ์ที่มีราคาสูง เป็นการลดค่าใช้จ่าย แต่ยังสามารถปรับปรุงพันธุ์จากการใช้น้ำเชื้อพ่อที่ต้องการในการผสมพันธุ์

๒. สามารถกระจายพันธุ์กรรมของสัตว์พันธุ์ดี/เป็นที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว

๓. ลดปัญหาในการเกิดโรคติดต่อในระหว่างการเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่ต่างๆ เช่น โรคปากและเท้าเปื่อย โรคล้มปัสสิน เป็นต้น

๔. ลดความเสี่ยงในการเกิดโรคติดต่อทางระบบสืบพันธุ์ และคุณภาพน้ำเชื้อของพ่อพันธุ์

ทั้งนี้กรมปศุสัตว์ แนะนำให้เกษตรกรใช้น้ำเชื้อแช่แข็งของพ่อพันธุ์ที่ผลิตจากศูนย์น้ำเชื้อมาตรฐาน เนื่องจากพ่อพันธุ์ดังกล่าวต้องผ่านการตรวจโรคที่สามารถติดต่อทางระบบสืบพันธุ์ โรคทางพันธุกรรม และมีการตรวจคุณภาพน้ำเชื้อ ซึ่งหากเป็นการผสมโดยใช้พ่อพันธุ์จะไม่มีการตรวจลักษณะเหล่านี้

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ อนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์ และเพิ่มจำนวนกระบือพันธุ์ดี
- ๔.๒ เพิ่มมูลค่าผลผลิต ลดต้นทุน และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

๕. เป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ/ความพร้อม

เป้าหมาย

๕.๑ เกษตรกรเป้าหมายได้รับความรู้เรื่องการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์กระบือ ด้านอาหารสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการพัฒนาอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์จำหน่ายเพื่อเป็นอาชีพทางเลือกใหม่ จำนวน ๒๘๐ ราย

๕.๒ แม่กระบือได้รับการพัฒนาสุขภาพ ปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมเทียม ๔๒๓ ตัว

พื้นที่ดำเนินการ ในพื้นที่ ๘ อำเภอ ของจังหวัดอุทัยธานี

ความพร้อม พื้นที่ดำเนินการมีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ทันที

๖. วิธีการ/แนวทางการดำเนินการ

๖.๑ กิจกรรมเสวนาแนวทางการอนุรักษ์ ปรับปรุงพันธุ์กระบือ และการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้

๑) กิจกรรมย่อย เสวนาแนวทางการอนุรักษ์ ปรับปรุงพันธุ์กระบือ การตลาด และเครือข่ายผู้บริโภค

๒) กิจกรรมย่อย ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านอาหารสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์และการพัฒนาอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์จำหน่าย

๖.๒ กิจกรรมพัฒนาการผลิตกระบือคุณภาพดีโดยวิธีการผสมเทียม

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

๘. งบประมาณ

งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อนโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดอุทัยธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

๙. หน่วยงานดำเนินการ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุทัยธานี

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ การพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์กระบือก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้ที่ดีสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงยั่งยืนให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ

๑๐.๒ เกษตรกรมีแปลงพืชอาหารสัตว์คุณภาพดี พอเพียงพอต่อการเลี้ยงกระบือของตนเอง
ลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ และสามารถนำไปพัฒนาเป็นอาชีพทางเลือก โดยผลิตพืชอาหารสัตว์เพื่อจำหน่าย

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

โครงการพัฒนากระบือพันธุ์ดี จังหวัดอุทัยธานี จำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

(นายสมพล ไวกัญญา)
ปศุสัตว์จังหวัดอุทัยธานี

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

เห็นชอบโครงการพัฒนากระบือพันธุ์ดี จังหวัดอุทัยธานี จำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

(นายอลงกต วรกี)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติโครงการพัฒนากระบือพันธุ์ดี จังหวัดอุทัยธานี จำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

(นายธีรพัฒน์ คัชมาตย์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี

แบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามรายจ่าย
โครงการพัฒนาระบบพันธุ์ จังหวัดอุทัยธานี ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท

ลำดับที่	รายละเอียดค่าใช้จ่ายกิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
๑	กิจกรรมเสวนาแนวทางการอนุรักษ์ ปรับปรุงพันธุ์กระบือ และการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้	๑๗๗,๐๐๐	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย จ่ายทุกรายการ
	๑.๑ กิจกรรมย่อย เสวนาแนวทางการอนุรักษ์ ปรับปรุงพันธุ์กระบือ การตลาดและเครือข่ายผู้บริโภค	๕๔,๐๐๐	
	- ค่าอาหารเกษตรกร ๒๘๐ ราย ๆ ละ ๑๐๐ บาท	๒๘,๐๐๐	
	- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๘๐ ราย ๑ มื้อๆ ละ ๓๕ บาท	๙,๘๐๐	
	- ค่าตอบแทนวิทยากรเสวนา ๖ ท่านๆละ ๓ ชั่วโมง(บุคคลภายนอก ๓ ท่าน ชั่วโมงละ ๑,๒๐๐ บาท, ภายใน ๓ ท่าน ชั่วโมงละ ๖๐๐ บาท)	๑๖,๒๐๐	
	๑.๒ กิจกรรมย่อย ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านอาหารสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์และการพัฒนาอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์จำหน่าย	๑๒๓,๐๐๐	
	- ค่าตอบแทนวิทยากร ๒ ท่านๆละ ๑ ชั่วโมงครึ่ง (บุคคลภายนอก ๑ ท่าน ชั่วโมงละ ๑,๒๐๐ บาท ภายใน ๑ ท่าน ชั่วโมงละ ๖๐๐ บาท)	๒,๗๐๐	
	- ค่าจ้างเหมาทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม ๒๘๐ ชุดๆ ละ ๗๐ บาท	๑๙,๖๐๐	
	- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๘๐ ราย ๑ มื้อๆ ละ ๓๕ บาท	๙,๘๐๐	
	- ค่าวัสดุฝึกอบรม ชุดละ ๓๐ บาท	๘,๔๐๐	
	- ค่าบำรุงสถานที่สำหรับดำเนินการฝึกอบรม	๒๑,๐๐๐	
	- ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๒๔,๐๐๐	
	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๑๕,๑๐๐	
	- ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายไวนิล	๒,๔๐๐	
	- จัดแสดงนิทรรศการพันธุ์พืชอาหารสัตว์มีชีวิต (๔ ชนิดๆละ ๑,๐๐๐ ต้นๆละ ๕ บาท)	๒๐,๐๐๐	
๒	กิจกรรมพัฒนาการผลิตกระบือคุณภาพดีโดยวิธีการผสมเทียม	๔๒๓,๐๐๐	
	- จัดซื้อน้ำเชื้อแช่แข็งกระบือพ่อพันธุ์ดีเพื่อกระจายให้เกษตรกร ๘ อำเภอ จำนวน ๔๒๓ โด๊สๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท)	๔๒๓,๐๐๐	

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ

แบบรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567
(โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน)

☐ ฉบับพัฒนาจังหวัดเท่านั้น ☐ ฉบับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2

หน่วยงาน :

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ประเภท (ดำเนินการ/ ลงทุน)	งบประมาณที่ ได้รับจัดสรร (บาท)	รายละเอียดการจัดซื้อ/จัดจ้าง					ระยะเวลา ที่คาดว่าจะ แล้วเสร็จ	ผลการดำเนินงาน	ผลการเบิกจ่าย		คงเหลือที่ไม่ เบิก (บาท)	หมายเหตุ
				วิธีการ	วันที่ลงนาม	วันที่สิ้นสุด	วงเงินตาม สัญญา (บาท)	เงินคงเหลือ จากการจัดซื้อ จัดจ้าง (บาท)			(บาท)	%		
1	โครงการ.....													
2	โครงการ.....													
3	โครงการ.....													
	รวมทั้งสิ้น													

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่